



نقش «روستابازارها» در بهبود معیشت روستاییان

## اقتصاد مقاومتی از مسیر مستقیم مزرعه تا بازار



وقتی قرار شد با بهره‌مندی از اقتصاد مقاومتی روستاییان بتوانند از ظرفیت‌های موجود در محل سکونت خود استفاده کنند و به تولید و اشتغال‌زایی بپردازند، هم‌زمان موضوع مهم‌تری مطرح شد و آن هم اینکه محصولات تولیدشده چطور باید به دست مصرف‌کننده برسد، به خصوص اینکه دلالان زیادی در کمین بودند تا با کمترین مبلغ ممکن زحمات و خستگی کار را در تن تولیدکنندگان بگذارند و خودشان به سودهای خوبی برسند. در این زمان و با کمک بسیج موضوع «روستابازارها» عنوان شد. حالا و بعد از عملیاتی شدن روستابازارها در مناطق مختلف کرمانشاه مشخص شده است این کار گامی بلند برای اشتغال و قطع دست دلالان از بازار و توسعه کسب و کار روستایی به ویژه بانوان به شمار می‌آید.

بازارهای محلی نقش مهمی در توسعه اشتغال روستایی دارند و ایجاد روستابازارها به طور ویژه در بهبود وضعیت اقتصادی و معیشت روستاییان و کشاورزان اثر مثبت دارد.

بعد از اینکه موضوع تولید در جوامع کوچک مورد توجه قرار گرفت، باید فکری برای ادامه کار می‌شد و آن هم رساندن محصولات به دست مصرف‌کننده بود.

بررسی نقش بازارهای محلی و روستابازارها در رونق اقتصادی روستاییان و تأثیر توسعه این نوع بازار بر مؤلفه‌های رونق اقتصادی که شامل افزایش تولید محصولات روستایی، درآمد، اشتغال، تنوع بخشی و مناسب‌سازی قیمت محصولات کشاورزی و صنایع دستی است از موضوعات مهم و قابل توجه در رفع معضل بیکاری در استان‌های مختلف به شمار می‌آید و می‌تواند در ایجاد اشتغال در این مناطق راهگشا باشد.

حالا بسیج معتقد است توسعه بازارهای محلی روستایی و ایجاد و گسترش روستابازارها و فراهم کردن زمینه‌های فعالیت و کار برای ساکنان این مناطق و کشاورزان از جمله موضوعات مهمی است که می‌تواند در توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی و به خصوص شکوفایی اقتصاد مقاومتی که با کمترین داشته و استفاده از ظرفیت‌های محلی به نتیجه می‌رسد، مؤثر واقع شود.

بر همین اساس نخستین روستابازار طی دو سال گذشته در کشور با شعار «از مزرعه تا بازار» با حذف واسطه‌گری در بازار و ایجاد امنیت برای مصرف‌کننده هم از نظر کیفیت و هم از نظر قیمت کالاها اساسی در بازار شکل گرفت.

به گفته رئیس بسیج سازندگی سپاه کرمانشاه، کشاورزان همواره از اینکه کمترین بهره‌راز دست‌ترج خود می‌برند و بیشترین سود و بهره به جیب دلالان می‌رود، گله‌مند هستند و ایجاد روستابازارها به منظور به وجود آوردن شرایط برای عرضه مستقیم محصولات کشاورزی می‌تواند آنها را به ادامه کار امیدوار کند.

بر همین اساس روستابازارها در کشور توسط سازمان تعاون روستایی شکل گرفته و یک روز خاص، محصولات کشاورزی با قیمت و کیفیت مناسب در همه روزها عرضه می‌شود. دائمی بودن روستابازارها کمک می‌کند تولیدکننده همیشه جایی برای عرضه محصولاتش داشته باشد و مصرف‌کننده بتواند بدون دغدغه می‌تواند لوازم مورد نیازش را با کمترین قیمت ممکن تهیه کند.

**ظرفیت ایجاد ۱۰ روستابازار**  
راهندازی اولین روستابازار در کرمانشاه نشان

داد این کار تجربه‌ای موفق است و در همین راستا مدیرکل تعاون روستایی استان با بیان اینکه روستابازارها با هدف حذف دلال‌ها و عرضه مستقیم کالاها و محصولات کشاورزی و صنایع دستی روستایی و فروش تولیدات روستاییان با قیمت و سود مناسب و کاهش قیمت کالاها

تأثیرات مثبت روستابازارها در ایجاد اشتغال روستایی کاملاً مشهود است. شعار روستابازارها از مزرعه تا بازار است و رسیدن محصولات به دست مصرف‌کننده بی‌واسطه در کاهش قیمت‌ها تأثیر بسزایی دارد.



در بازار راهاندازی شده‌اند، می‌گویند: «در حال حاضر در کرمانشاه در دو شهرستان پاره و صحنه روستابازارها به صورت ثابت فعال هستند.» بعد از این اتفاق غرفه‌های روستابازار در شهرستان‌های هرسین و جواترود هم راهاندازی شد و مراحل آماده‌سازی مکان روستابازارها و غرفه‌های عرضه محصولات کشاورزی و صنایع دستی در مناطق دیگر در دست بررسی است. دهه فجر سال گذشته بود که روستابازار شهرستان

سنقر و کلیایی هم افتتاح شد و حالا شهرستان‌های کرمانشاه، سرپل ذهاب، کنگاور و روانسر فاقد روستابازار هستند و محلی برای روستابازارشان تعیین نشده است.

در شهرستان اسلام‌آباد غرب تجهیز مکان روستابازار به کمک نیروهای بسیج و جهادگران انجام شد و تولیدکنندگان خودشان به آماده‌سازی مکان و تکمیل و چیدن غرفه‌ها پرداختند.

**تأثیر تغیب تولیدکنندگان به افزایش تولید**  
تأثیرات مثبت روستابازارها در ایجاد اشتغال روستایی کاملاً مشهود است. شعار روستابازارها از مزرعه تا بازار است و رسیدن محصولات به دست مصرف‌کننده بی‌واسطه در کاهش قیمت‌ها تأثیر بسزایی دارد.

در این روش که در اصل ادامه اقتصاد مقاومتی است و نمی‌گذارد تولیدکننده تنها بماند،



تولیدکنندگان خود می‌توانند به طور مستقیم در امر فروش محصولاتشان اقدام کنند و فروش محصولات خود را در روستابازارها بر عهده بگیرند تا با این کار واسطه‌ها حذف شوند و محصولات با قیمت متعادل به دست مردم و مصرف‌کننده واقعی برسد.

مسئول بسیج سازندگی سپاه کرمانشاه با بیان اینکه روستابازارها عملی در تغیب تولیدکنندگان به افزایش تولید هستند، می‌گوید: «توسعه

روستابازارها در طول زمان علاوه بر حذف دلال‌ها در بازار، در روند توسعه کسب‌وکار روستایی و رفع معضل بیکاری استان اثر می‌گذارد.»

امیرحمزه خزایی یادآور می‌شود که برخی از تولیدکنندگان صنایع دستی در استان برای حضور در روستابازارها اعلام آمادگی کرده‌اند و اگر مکان مناسبی برای این کار مشخص و به سرعت شناسایی و زیرساخت‌های آن در کرمانشاه فراهم شود، تولیدکنندگان از این طرح استقبال خواهند کرد.

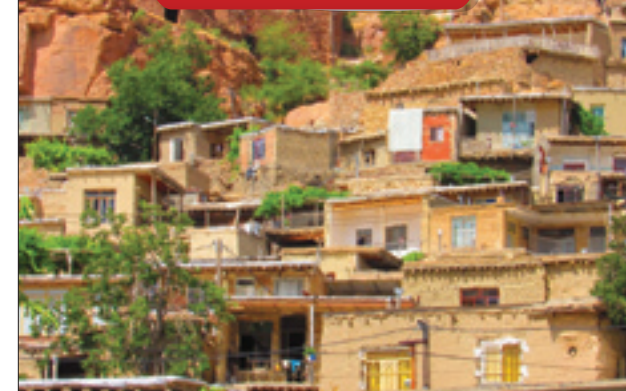
این مسئول ادامه می‌دهد: «مکان روستابازارها باید به طور دائمی در نظر گرفته شود و باید سایر دستگاه‌ها در فراهم شدن محل این بازار، تعاون روستایی را یاری دهند، در راستای تشویق تولیدکنندگان برای حضور در این بازارها طرح معافیت از پرداخت قبوض آب، برق و گاز در نظر گرفته شده است.»

علاوه بر تولیدکننده محصولات در روستابازارها برای هر غرفه حداقل یک فروشنده نیاز است، در نتیجه به تعداد غرفه‌ها در استان شغل ایجاد خواهد شد و تولیدات محلی افزایش خواهد یافت و فروش و درآمدزایی نیز به تبع آن بهبود می‌یابد.»

مسئول بسیج سازندگی سپاه کرمانشاه با اشاره به همکاری جهاد کشاورزی، شهرداری‌ها و فرمانداری‌ها در راهاندازی روستابازارها در استان می‌گوید: «بخشی از کالاها اساسی نیز در کنار تولیدات روستایی در روستابازارها عرضه خواهد شد و نیز با ایجاد صنایع تبدیلی و بسته‌بندی و ساماندهی بازار فروش می‌توان از خروج خام محصولات از استان جلوگیری کرد. انتظار می‌رود سایر دستگاه‌ها در استان به کمک بیایند و در برپایی هر چه بهتر روستابازارها همکاری کنند تا تأثیرات مثبت این طرح بر اشتغال استان را شاهد باشیم.»

**ایجاد اشتغال برای زنان**  
شهر کرمانشاه با توجه به جمعیت بیش از یک‌میلیونی، ظرفیت برپایی ۱۰ روستابازار را دارد و تجهیز و آماده‌سازی محل روستابازار نیازمند همکاری همه دستگاه‌ها در معرفی و ایجاد فضای مناسب این کار است.

## گفت‌وگو



گفت‌وگو با «جوان»

با کارشناس برنامه‌ریزی و توسعه روستایی

## توسعه روستایی گام اول در تحقق اقتصاد مقاومتی است

وقتی از اقتصاد مقاومتی صحبت به میان می‌آید، قبل از هر چیز باید آن را معرفی و مشکلات و موانع مختلفی را که در مسیر توسعه روستایی وجود دارد، مورد بررسی قرار داد. با توجه به ظرفیت‌های مختلف موجود و فراموش شده در روستاها، بحث، بررسی و ارائه راهکارهای علمی در این باره یکی از ضروریات و اولویت‌هاست، به همین منظور سراغ سیدمحمد موسوی، کارشناس برنامه‌ریزی و توسعه روستایی رقتیم تا گفت‌وگویی در مورد راهکارهای توسعه روستاها داشته باشیم.

**چرا روستاها معمولاً عقب مانده‌اند و توسعه آنها به سختی صورت می‌گیرد؟**

سیاست‌های اشتباه کلان و ملی در توجه به روستاها و عدالت اجتماعی در این مناطق در کنار کم‌کاری یا اهمال کاری مسئولان در توجه ویژه به روستاها که مادر توسعه و تحول در منطقه و کشور هستند، عامل اصلی عقب‌ماندگی‌هاست.

بیشتر از آنکه به روستاهای کشور توجه شود، به شهرها توجه شده است. روستاها را خیلی از سکنه کرده و به شهرها پناه برده‌ام و بیشترین بودجه عمرانی در شهرها هزینه می‌شود ولی باز شهرها روزه‌روز مشکلات بیشتری دارند، به همین خاطر رهبر معظم انقلاب (مدظله‌العالی) سند چشم‌انداز توسعه روستایی را به مسئولان ابلاغ کردند.

**نقش روستاها در رسیدن به اقتصاد مقاومتی و تحقق گام دوم انقلاب چگونه می‌تواند باشد؟**

سیاست کشور ما در برابر روستاها دقیقاً مثل کشورهای غربی است. زمانی در آمریکا، هر آمریکایی آرزوی این بود در مرکز نیویورک خانه داشته باشد اما امروز آرزوی می‌کنند در روستاها خانه داشته باشند، نگاه کنونی در آمریکا نتیجه توجه به روستاها و فراهم کردن زمینه‌های مهاجرت معکوس بود تا به اینجا رسیده است.

**وضعیت سرمایه‌گذاری در روستاها به خصوص در جهت فعال کردن اقتصاد مقاومتی را چطور می‌بینید؟**

در سیستان و بلوچستان روستاها هستند



علی پوردهقان | جوان

که به شدت از کم‌آبی در عذابند. روستایی را در این منطقه دیدم که آب خوردن هم نداشت و توجه به همین روستاهاست.

**راهکار شما برای رسیدن به توسعه چیست؟**

برای رسیدن به هدف ابتدا باید راه در دست را مشخص کنیم، احساس می‌شود ما هنوز در پیدا کردن راه درست مانده‌ایم، در پیاده‌گام دوم انقلاب، رهبر معظم انقلاب روی تولیدات تأکید اساسی داشتند. متأسفانه در شهرها به ازای ایجاد هر شغل باید ۱۰ شاخص را کنار هم چید و شغل مصرفی ایجاد کرد، ولی در روستاها تنها یک حمایت جزئی لازم است تا روستاییان اقتصاد کشور را خودکفا کنند. تک‌تک روستاهای ایران را باید معدن طلا در نظر داشت. وجب به وجب آنها مستعد کشاورزی و دامداری است، مولا علی (ع) در بیانی ارزشمند می‌فرماید: «ملتی که آب و خاک داشته باشد ولی محتاج بیگانه باشد، از رحمت خداوند به دور است.» اگر تنها ۵ تا ۱۰ درصد بودجه سالانه کشور صرف توسعه روستایی شود، همین روستاییان مفهوم واقعی اقتصاد مقاومتی را به سیاستمداران می‌فهماند. توسعه در کشور ما جریان دارد اما پایدار نیست. سیاست‌های توسعه‌ای موقتی است و هر دولتی سیاست‌های خاص خودش را پیش می‌گیرد.



«اقتصاد مقاومتی» بهترین نسخه برای استفاده از ظرفیت‌های موجود در روستاهاست



علی پوردهقان | جوان